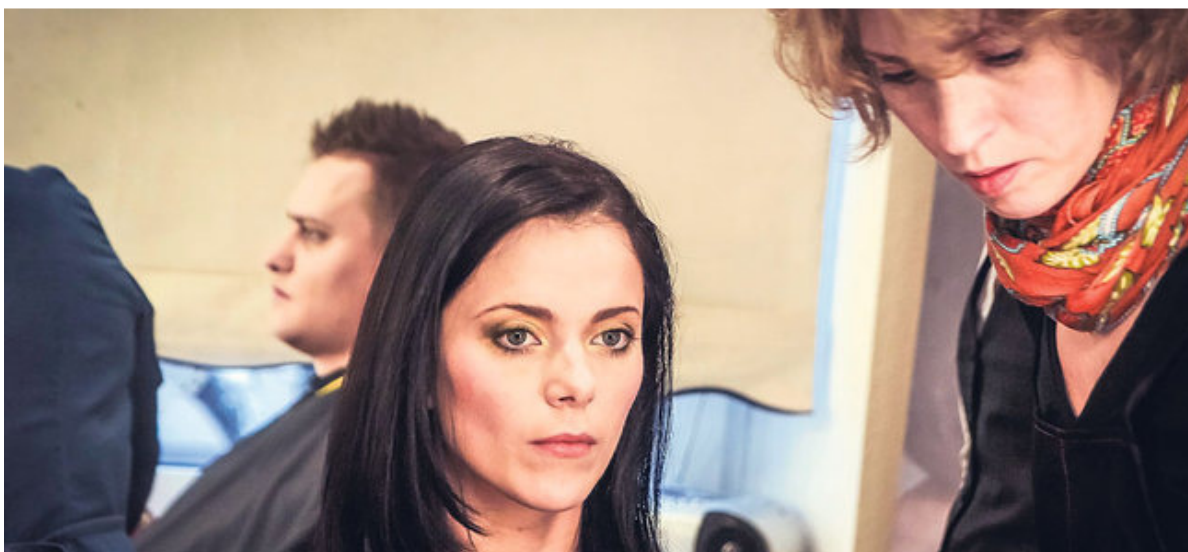

Avaldatud 05.06.2013 kell 00:00

„Promfest“ kutsus konkurssi juhtima legendaarse soprani

Anu Jürisson[anu.jyrisson\(at\)parnupostimees.ee](mailto:anu.jyrisson(at)parnupostimees.ee)

Homme Endlas ooperiga „Tsaari mõrsja“ algav rahvusvaheline ooperimuusika festival „Promfest“ toob Pärnusse legendaarse tipp soprani Edda Moseri ja kümneid andekaid noori ooperilauljaid kogu maailmast.

Esmaspäeva õhtust alates on Endla teatris toimunud ooperilavastuse proovid ja eile saabus Eestisse Edda Moser, kes juhib 9.–12. juunini Pärnus kaheksanda Klaudia Taevi nimelise noorte ooperilauljate konkursi žüriid.

Kolm konkursile eelnevat päeva veedab Moser Eesti muusika- ja teatriakadeemias meistrkursust andes. Ooperisolistide konkurssi vedav Toomas Kuter märkis, et nii nagu konkursilgi on meistrkursusest osavõtjaid päris palju ja mitmest riigist.

Kuigi ooperi esimene ehk esietendus on kinnine, toimub teinegi, kõigile ooperihuvilistele avatud etendus laupäeval ühes sellele järgneva konkursi avatseremoonia ja osalejate esinemisjärjekorra loosimisega.

Kuter märkis, et üllatavalt palju laekus tänavu konkursil osalemise soove Lätist. Ilmselt andis selleks tõeke Läti soprani Elina Šimkuse kõrge auhinnaline koht eelmisel konkursil ja sellega kaasnenud preemia: laulda üht pearolli festivali tänavuses ooperis.

Esimesse vooru saadeti 64 sooviavaldust paljudest riikidest, Lõuna-Koreast Ameerika Ühendriikideni. Pärnus toimuva konkursi teise vooru pääses neist 33 lauljat, kelle hulgas on soomlasi, venelasi, lätlasi ja leedukaid, sakslasi, ameeriklasi, korealasi, slovake, valgevenelasi, hiinlasi ja mitu eestlastki.

Viisteist „Ave Mariat“

Konkursi teine voor leiab aset 9. juunil Endla teatri suures saalis ja kolmas voor 10. juunil Pärnu Kuninga tänava põhikooli aulas pärastlõunast kuni hiliste õhtutundideni ja neid võib igaüks minna tasuta kuulama.

“Soovitan kõigil neid voorusid kuulama tulla, tegu on tõesti suurepärase muusikaelamusega. Kolmanda vooru teeb eriliseks see, et nende 15 noore solisti esituses, kes pääsevad sinna žürii valikul, tuleb esitusele 15 eri interpretatsiooni Franz Schuberti “Ave Mariast”, mis on Klaudia Taevi konkursi kohustuslikuks palaks 1996. aastast,” avaldas Kuter.

11. juunil peab Pärnu Kuninga tänava põhikoolis loengu Hollandi lavastaja Hans Nieuwenhuis. Professor jagab oma kogemusi, mida tähendavad solisti-interpreedi jaoks viis esimest minutit laval ja kuidas üldse olla edukas laulja. Nieuwenhuis on 20 aastat juhtinud ooperilauljate täiendusstuudiot Amsterdamis, kus eesti lauljatest on õppinud näiteks Ivo Posti ja Aile Asszonyi.

Sama päeva õhtul on Ammende villas legendaarse Pärnu lauluõpetaja Klaudia Taevi mälestusõhtu, millel esinevad mitmed Taevi õpilased ja nende õpilased, võib-olla astub üles mõni žüriiliigegi, märkis Kuter.

Festival kulmineerub konkursi finalistide ja Pärnu linnaorkestri kontserdiga 12. juunil Pärnu kontserdimajas.

Piduliku galakontserdi vormis toimuva finaalsooru käigus hindab noori ooperilauljaid rahvusvaheline žürii, iga laulja esitab kaks aariat ooperiliteratuuri varasalvest.

Konkursi patroon on Kristiina Ojuland ja peale Edda Moseri kuuluvad žüriisse maailma mainekate ooperimajade võtmeisikud.

Metropolitani kuulsaim donna Anna

Kuter märkis, et Edda Moser on Kölni muusikaakadeemia professor, omaaegne maailmanimega tippopran ja hinnatud vokaalpedagoog. Tema karjäär sai alguse 1962. aastal Berliinis Kate Pinkertoni rollist ooperis “Madame Butterfly”, 1968. aastal debüteeris ta Metropolitanis ja laulis seal üheksa hooaega.

Donna Anna rollist kujunes omamoodi rekord: Edda Moser on seda Metropolitanis laulnud rohkem kui keegi teine, 48 korda.

“Meil on Saksamaalt ennegi tulnud žüriiliikmeid, nagu professor Ingrid Kremling, ja nende aastate jooksul, kui on toimunud nii „Promfest“ kui Taevi konkurss, on meil tekkinud palju sidemeid muusikamaailmas olulist rolli mänginud inimestega,” põhjendas Kuter.

"Edda Moser on vaieldamatult üks legende, eriti mis puudutab Saksa ja Austria muusikat. Teist sellist Öökuningannat vaevalt maailmas ongi. Tegu on esimese suurusjärgu tähega maailma ooperimuusikas. Alles hiljuti esines ta hiilgavalt Berliini kontserdiprogrammis ja tema meistiklassid on äärmiselt populaarsed," kinnitas Kuter.

Oli viimati laval 1959. aastal

Nikolai Rimski-Korsakovi "Tsaari mõrsjat" pole lavastusena Eestis festivali korraldajate andmeil juba enam kui 50 aastat mängitud. Viimane lavastus tuli välja 1959. aastal Estonias.

Kontsertettekandena oli teos meie rahvusooperis mõni aasta tagasi. Seal laulis Ljubašat neljanda Taevi konkursi parim ja 2007. aasta „Promfestil“ "Carmeni" nimirolli laulnud Angelina Švatška (Ukraina), kes nüüd Pärnu lavastuseski kaasa teeb.

Pärnu „Promfestil“ on ooperi peaosades eelmise Klaudia Taevi nimelise konkursi laureaadid Andrei Savtšenko (Valgevene) ja Elina Šimkus (Läti). Lavastajaks on palutud Teet Kask, kunstnik on Madis Nurms, dirigent ja festivali kunstiline juht jätkuvalt Erki Pehk. Valguskunstniku töö teeb Endlas Margus Vaigur.

"Tsaari mõrsja" on „Promfesti“ kuues originaallavastatud ooperiproduksioon, varasematel aastatel on olnud "Rigoletto", "Deemon", "Thaïs", "Carmen" ja "Attila" – neist kolme viimast on võimalik festivali ajal teatris tasuta kinoseanssidel meelde tuletada-vaadata.

Tänavune ooper valmis koostöös Kaunase riikliku muusikateatri ja Pärnu Endla teatriga ning mai lõpuni toimusid proovid Kaunases. Pärast kaht etendust Pärnus näeb lavastust veel augustis Tallinnas Birgitta festivalil, seejärel hakatakse seda püsivalt mängima Kaunase teatris.

Kaasa teevad Kaunase riikliku muusikateatri koor ja orkester, ülejäänud rollideski astuvad üles Leedu solistid.

Lavastaja Teet Kask kinnitas, et prooviaeg on olnud tema jaoks äärmiselt rikastav loominguline periood.

"Kogu trupp on suurepäraselt häälestatud ja seetõttu on lavastusprotsessi iga minut puhas nauding. Solistid on rahvusvahelise tippklassi artistid, kõrge töövõime ja hea motiveeringuga. Jääb üle vaid rõõmuga edasi töötada," avaldas ta.

Pärnu rahvusvaheline ooperimuusika festival "Promfest"

6.–12. juunini Pärnus.

* Festivali ajalugu (1996–2013) tutvustava näituse avamine 6. juunil Endla teatrigaleriis.

* Nikolai Rimski-Korsakovi ooper "Tsaari mõrsja" 6. juunil (kinnine esietendus) ja 8. juunil Endlas.

- * Festivali varasemate ooperilavastuste "Thais", "Carmen" ja "Attila" kinoseansid 7. ja 8. juunil Endlas.
- * Klaudia Taevi nimelise noorte ooperilauljate konkursi voorud 9. juunil Endlas, 10. juunil Pärnu Kuninga tänava põhikoolis.
- * Hollandi professori Hans Nieuwenhuisi loeng "Ettelaulmine: maagilised viis minutit" 11. juunil Pärnu Kuninga tänava põhikoolis.
- * Klaudia Taevi mälestusõhtu 11. juunil Ammende villas.
- * Festivali lõppkontsert konkursi finalistide ja Pärnu linnaorkestriga 12. juunil Pärnu kontserdimajas.

[Pärnu Postimees](#) [Tasuline](#)